

MUISTIO

Lähettiläjä: Puheenjohtajisto

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: III osa: Yleiset määräykset ja loppumääräykset

III OSA: YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

Sisältö:

- **Sivu 2:** Yleistä
- **Sivu 3:** Taulukko: III osa: Yleisiä määräyksiä ja loppumääräyksiä koskevien artiklaehdotusten suhde nykyisiin perussopimuksiin
- **Sivu 4:** Artiklat
- **Sivu 8:** Artikloja koskevat huomiot

YLEISTÄ

Valmistelukunnalle esitetty teksti sisältää joitakin määräyksiä, jotka vastaavat nykyisissä perussopimuksissa olevia yleisiä määräyksiä ja loppumääräyksiä. Osa on joko uusia määräyksiä, joissa pyritään ottamaan huomioon erityisesti se, että perustuslaki korvaa nykyiset perussopimukset, tai sellaisia, jotka muuttavat nykyisiä määräyksiä.

- A artiklalla pyritään kumoamaan nykyiset perussopimukset, ja siinä mainitaan tärkeimmät sopimukset, jotka perustuslaki kumoaa. Tyhjentävän luettelon laatiminen jätetään hallitustenvälisen konferenssin tehtäväksi: se joutuu laatimaan luettelon perussopimuksista ja säädöksistä, joilla muutetaan EY:n perustamissopimusta ja sopimusta Euroopan unionista. Lykkäämistä puoltaa juuri työn teknisyyks ja tyhjentyvyys.
- B artikla on uusi määräys, jolla pyritään järjestämään oikeudellinen jatkuvuus siirryttäessä Euroopan yhteisöstä ja vanhasta Euroopan unionista uuteen Euroopan unioniin.
- C artiklassa pyritään määrittämään perustuslaista tehdyn sopimuksen soveltamisala. Siinä toistetaan nykyisen EY:n perustamissopimuksen määräys, josta tehdään Euroopan unioniin sovellettava määräys.
- D artiklassa tunnustetaan Belgian, Luxemburgin ja Alankomaiden välisten alueellisten liittojen yhteensopivuus perustuslain kanssa.
- E artiklaan, joka koskee pöytäkirjoja, on otettu nykyisin voimassaoleva määräys.
- F artiklassa vahvistetaan perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistusmenettely. Menettelyksi ehdotetaan SEU:n 48 artiklassa tarkoitettua menettelyä. Valmistelukunta voi kuitenkin halutessaan tarkastella muita vaihtoehtoja, varsinkin nyt perustuslain laatimiseen sovellettavaa menettelyä.
- G artiklassa vahvistetaan perustuslaista tehdyn sopimuksen ratifiointi- ja voimaantulomenettely. Tähän ehdotetaan SEU:n nykyisen 52 artiklan mukaista menettelyä. Tämä merkitsee sitä, että perustuslaista tehty sopimus voi tulla voimaan vasta kun kaikki jäsenvaltiot ovat sen allekirjoittaneet. Puheenjohtajisto ehdottaa tätä menettelyä, joka vastaa nykytilannetta: perussopimukset voidaan kumota vain kaikkien sen sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden suostumuksella. Ehdotetaan kuitenkin, että lisätään uusi kohta, jonka mukaan jos on olemassa se mahdollisuus, että yksi tai useampi jäsenvaltio ei ratifioi sopimusta, Eurooppa-neuvosto arvioi tilanteen poliittiset seuraukset.
- Perustuslaista tehdyn sopimuksen voimassaoloaikaa koskevaan H artiklaan ja kieliä koskevaan I artiklaan on otettu nykyisissä perussopimuksissa olevat määräykset, joita on mukautettu uusien liittymisten huomioon ottamiseksi.

TAULUKKO: III OSA: YLEISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ JA LOPPUMÄÄRÄYKSIÄ KOSKEVIEN ARTIKLAEHDOTUSTEN SUHDE NYKYISIIN PERUSSOPIMUKSIIN

	Uudet artiklat	Artiklat, joissa on nykyisten perussopimusten määräykset joko osittain tai huomattavasti muutettuina	Artiklat, joissa on nykyisten perussopimusten määräykset hieman tai ei lainkaan muutettuina
<u>A artikla</u> : Aikaisempien perussopimusten kumoaminen	✓		
<u>B artikla</u> : Oikeudellinen jatkuvuus siirryttäessä Euroopan yhteisöstä ja vanhasta Euroopan unionista uuteen Euroopan unioniin	✓		
<u>C artikla</u> : Soveltamisala		✓	
<u>D artikla</u> : Alueelliset liitot			✓
<u>E artikla</u> : Pöytäkirjat			✓
<u>F artikla</u> : Perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistusmenettely		✓	
<u>G artikla</u> : Perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja voimaantulo		✓	
<u>H artikla</u> : Voimassaoloaika			✓
<u>I artikla</u> : Kielet			✓

HUOM: Asiakirjan IV jaksossa olevista huomioista käy ilmi, missä määrin kukin artiklaehdotus perustuu nykyiseen artiklaan tai nykyisiin artikloihin sekä mahdolliset muutokset ja uutuudet. Artiklojen tarkan alkuperän selvittämiseksi on tarpeen tutustua huomioihin.

III OSA: YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

ARTIKLAT

A artikla: Aikaisempien perussopimusten kumoaminen

Perustuslaista tehdyn sopimuksen tullessa voimaan kumotaan 25 päivänä maaliskuuta 1957 tehty Euroopan yhteisön perustamissopimus, 17 päivänä helmikuuta 1986 tehty Euroopan yhtenäisasiakirja, 7 päivänä helmikuuta 1992 tehty sopimus Euroopan unionista sekä 2 päivänä lokakuuta 1997 tehty Amsterdamin sopimus ja 26 päivänä helmikuuta 2001 tehty Nizzan sopimus. Kumotaan myös liitteessä mainitut asiakirjat ja sopimukset.

B artikla: Oikeudellinen jatkuvuus Euroopan yhteisöön ja Euroopan unioniin nähden

Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin kaikki sekä sisäiset että kansainvälisistä sopimuksista johtuvat oikeudet ja velvoitteet, jotka ovat syntyneet ennen perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa aikaisempien sopimusten, pöytäkirjojen tai asiakirjojen nojalla, mukaan lukien kaikki Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin varat ja vastuut sekä arkistot, siirtyvät Euroopan unionille.

Ensimmäisessä kohdassa mainittujen perussopimusten ja säädösten nojalla hyväksytyt unionin toimielinten säännökset jäävät voimaan, jos ne ovat perustuslain mukaisia. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä pidetään edelleen perustuslain ja säädösten ensisijaisena tulkintalähteenä ennen sen voimaantuloa.

C artikla: Soveltamisala

1. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Belgian kuningaskuntaan, Tanskan kuningaskuntaan, Saksan liittotasavaltaan, Helleenien tasavaltaan, Espanjan kuningaskuntaan, Ranskan tasavaltaan, Irlantiin, Italian tasavaltaan, Luxemburgin suurherttuakuntaan, Alankomaiden kuningaskuntaan, Itävallan tasavaltaan, Portugalin tasavaltaan, Suomen tasavaltaan, Ruotsin kuningaskuntaan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan sekä
2. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Ranskan merentakaisiin departementteihin, Azoreihin, Madeiraan ja Kanariansaariin II osan ... artiklan mukaisesti.
3. [EY:n perustamissopimuksen liitteessä II] lueteltuihin merentakaisiin maihin ja alueisiin sovelletaan perustuslaista tehdyn sopimuksen [EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa] osassa määrättyä, assosiointia koskevaa erityissääntelyä.

Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta niihin merentakaisiin maihin ja alueisiin, joilla on erityissuhteet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja joita ei ole mainitussa luettelossa.

4. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan niihin Euroopassa sijaitseviin alueisiin, joiden suhteista ulkovaltoihin huolehtii jäsenvaltio.
5. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Ahvenanmaahan Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista tehtyyn asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 määräysten mukaisesti.
6. Poiketen siitä, mitä edellä olevissa kohdissa määrätään, noudatetaan seuraavaa:
 - a) Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta Färsaariin.
 - b) Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin Kyproksessa.
 - c) Perustuslaista tehdyn sopimuksen määräyksiä sovelletaan Kanaalisaariin ja Mansaareen vain siltä osin kuin uusien jäsenvaltioiden liittymisestä Euroopan talousyhteisöön ja Euroopan atomienergiayhteisöön 22 päivänä tammikuuta 1972 allekirjoitetussa sopimuksessa tarkoitetun mainittuja saaria koskevan sääntelyn toteuttamisen turvaamiseksi on tarpeen.

D artikla: Alueelliset liitot

Perustuslaista tehty sopimus ei ole esteenä Belgian ja Luxemburgin eikä Belgian, Luxemburgin ja Alankomaiden välisen alueellisen liiton olemassaololle ja toteuttamiselle siltä osin kuin näiden alueellisten liittojen tavoitteita ei saavuteta perustuslaista tehtyä sopimusta soveltamalla.

E artikla: Pöytäkirjat

Tähän sopimukseen liitetyt pöytäkirjat ovat tämän sopimuksen erottamaton osa.

F artikla: Perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistusmenettely

Jäsenvaltion hallitus tai komissio voi tehdä neuvostolle ehdotuksia perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistamiseksi. Nämä ehdotukset annetaan tiedoksi kansallisille parlamenteille.

Jos neuvosto Euroopan parlamenttia ja tarvittaessa komissiota kuultuaan antaa jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin järjestämisestä myönteisen lausunnon, neuvoston puheenjohtaja kutsuu konferenssin koolle hyväksymään yhteisellä sopimuksella perustuslaista tehtyyn sopimukseen tehtävät muutokset. Myös Euroopan keskuspankkia kuullaan, jos kyse on toimielimiä koskevista muutoksista raha-asiain alalla.

Muutokset tulevat voimaan, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

G artikla: Perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja voimaantulo

1. Korkeat sopimuspuolet ratifioivat perustuslaista tehdyn sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan.
2. Perustuslaista tehty sopimus tulee voimaan .. päivänä ...kuuta, jos kaikki ratifioimiskirjat on talletettu siihen mennessä, tai muussa tapauksessa viimeisen ratifioimiskirjan tallettamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.
3. Jos kahden vuoden kuluessa perustuslaista tehdyn sopimuksen allekirjoittamisesta neljä viidesosaa jäsenvaltioista on ratifioinut perustuslaista tehdyn sopimuksen ja yhdellä tai useammalla jäsenvaltiolla on ollut vaikeuksia ratifiointissa, Eurooppa-neuvosto ottaa asian käsiteltäväkseen.

H artikla: Voimassaoloaika

Perustuslaista tehty sopimus on tehty rajoittamattomaksi ajaksi.

I artikla: Kielet ¹

Perustuslaista tehty sopimus, joka on laadittu yhtenä kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalil, ranskan, ruotsin, saksan, suomen, tanskan ja ... kielellä, ja jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, ja tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä muiden allekirjoittajavaltioiden hallituksille.

¹ Tätä artiklaa on mukautettava liittymisasiakirjan mukaisesti.

MERENTAKAISET MAAT JA ALUEET

joihin sovelletaan perustuslaista tehdyn sopimuksen [neljännen osan] määräyksiä

- Grönlanti,
- Uusi-Kaledonia ja siihen kuuluvat alueet,
- Ranskan Polynesia,
- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet,
- Wallis- ja Futunasaaret,
- Mayotte,
- Saint-Pierre ja Miquelon,
- Aruba,
- Alankomaiden Antillit:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Caymansaaret,
- Falklandinsaaret,
- Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Saint Helena ja siihen kuuluvat alueet,
- Antarktiksens brittiläinen alue,
- Intian valtameren brittiläinen alue,
- Turks- ja Caicossaaret,
- Brittiläiset Neitsytsaaret,
- Bermuda.

* C artiklassa määrätty [EY:n perustamissopimuksen liite 2].

III OSA: YLEISET MÄÄRÄYKSET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

ARTIKLOJA KOSKEVAT HUOMIOT

A artikla: Aikaisempien perussopimusten kumoaminen

Perustuslaista tehdyn sopimuksen tullessa voimaan kumotaan 25 päivänä maaliskuuta 1957 tehty Euroopan yhteisön perustamissopimus, 17 päivänä helmikuuta 1986 tehty Euroopan yhtenäisasiakirja, 7 päivänä helmikuuta 1992 tehty sopimus Euroopan unionista sekä 2 päivänä lokakuuta 1997 tehty Amsterdamin sopimus ja 26 päivänä helmikuuta 2001 tehty Nizzan sopimus. Kumotaan myös liitteessä mainitut asiakirjat ja sopimukset.

Huomiot:

Artiklan tarkoituksena on kumota vuoden 1957 Rooman sopimus (EY-sopimus), vuoden 1986 Euroopan yhtenäisasiakirja, vuoden 1992 sopimus Euroopan unionista (SEU) sekä Amsterdamin ja Nizzan sopimukset samoin kuin kaikki näiden muuttamisesta tehdyt muut sopimukset siltä osin kuin niiden määräykset korvataan perustuslaista tehdyllä sopimuksella.

Ehdotetaan viittaamista liitteeseen, jossa luetellaan EY-sopimuksen ja SEU:n muuttamisesta tehdyt muut sopimukset ja asiakirjat, jotka on kumottava perustuslain tullessa voimaan.

Kyseisen liitteen laatiminen ei ole helppoa, koska se edellyttää kaikkien EY-sopimuksen ja SEU:n muuttamisesta tehtyjen sopimusten sekä liittymisasiakirjojen tarkastelua sen tarkistamiseksi, sisältävätkö ne vielä sovellettavia määräyksiä, jotka pitäisi joko sisällyttää perustuslakiin tai antaa olla voimassa erikseen.

Ehdotetaan, että valmistelukunta ei laatisi kyseistä luetteloa vaan muistuttaisi Eurooppa-neuvostoa siitä, että kyseinen luettelo olisi laadittava ennen HVK:n työn päättymistä.

B artikla: Oikeudellinen jatkuvuus Euroopan yhteisöön ja Euroopan unioniin nähden

Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin kaikki sekä sisäiset että kansainvälisistä sopimuksista johtuvat oikeudet ja velvoitteet, jotka ovat syntyneet ennen perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa aikaisempien sopimusten, pöytäkirjojen tai asiakirjojen nojalla, mukaan lukien kaikki Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin varat ja vastuut sekä arkistot, siirtyvät Euroopan unionille.

Ensimmäisessä kohdassa mainittujen perussopimusten ja säädösten nojalla hyväksytyt unionin toimielinten säännökset jäävät voimaan, jos ne ovat perustuslain mukaisia. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä pidetään edelleen perustuslain ja säädösten ensisijaisena tulkintalähteenä ennen sen voimaantuloa.

Huomiot:

Tämän määräyksen tarkoituksena on järjestää Euroopan yhteisöjen ja Euroopan unionin oikeuksien ja velvoitteiden siirtyminen uudelle Euroopan unionille sekä säilyttää olemassa oleva säännöstö perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloon saakka (kansainväliset sopimukset, johdettu oikeus, oikeuskäytäntö, kolmansien osapuolten oikeudet ja velvoitteet) siinä tapauksessa, että kaikki jäsenvaltiot ratifioivat perustuslaista tehdyn sopimuksen.

Ehdotetaan, että tässä artiklassa määrätään siirtymisen periaatteesta ja että erillisessä pöytäkirjassa luetellaan niiden säädösten numerot, jotka uuden elimen on siirrettävä itselleen.

Ehdotetaan, että valmistelukunta ei laatisi kyseistä pöytäkirjaa vaan muistuttaisi Eurooppa-neuvostoa siitä, että kyseinen luettelo olisi laadittava ennen HVK:n työn päättymistä.

C artikla: Soveltamisala

1. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Belgian kuningaskuntaan, Tanskan kuningaskuntaan, Saksan liittotasavaltaan, Helleenien tasavaltaan, Espanjan kuningaskuntaan, Ranskan tasavaltaan, Irlantiin, Italian tasavaltaan, Luxemburgin suurherttuakuntaan, Alankomaiden kuningaskuntaan, Itävallan tasavaltaan, Portugalin tasavaltaan, Suomen tasavaltaan, Ruotsin kuningaskuntaan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan sekä
2. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Ranskan merentakaisiin departementteihin, Azoreihin, Madeiraan ja Kanariansaariin II osan ... artiklan mukaisesti.
3. [EY:n perustamissopimuksen liitteessä II] lueteltuihin merentakaisiin maihin ja alueisiin sovelletaan perustuslaista tehdyn sopimuksen [EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa] osassa määrättyä, assosiointia koskevaa erityissääntelyä. Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta niihin merentakaisiin maihin ja alueisiin, joilla on erityissuhteet Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja joita ei ole mainitussa luettelossa.
4. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan niihin Euroopassa sijaitseviin alueisiin, joiden suhteista ulkovaltoihin huolehtii jäsenvaltio.
5. Perustuslaista tehtyä sopimusta sovelletaan Ahvenanmaahan Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymishdoista tehtyyn asiakirjaan liitetyn pöytäkirjan N:o 2 määräysten mukaisesti.
6. Poiketen siitä, mitä edellä olevissa kohdissa määrätään, noudatetaan seuraavaa:
 - a) Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta Färsaariin.
 - b) Perustuslaista tehtyä sopimusta ei sovelleta Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan suvereniteettiin kuuluviin alueisiin Kyproksessa.
 - c) Perustuslaista tehdyn sopimuksen määräyksiä sovelletaan Kanaalisaariin ja Mansaareen vain siltä osin kuin uusien jäsenvaltioiden liittymisestä Euroopan talousyhteisöön ja Euroopan atomienergiayhteisöön 22 päivänä tammikuuta 1972 allekirjoitetussa sopimuksessa tarkoitetun mainittuja saaria koskevan sääntelyn toteuttamisen turvaamiseksi on tarpeen.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan EY-sopimuksen 299 artikla, (johon on tehty tarvittavat tekniset mukautukset) lukuun ottamatta tämän artiklan 2 kohdan toista alakohtaa. Katsottiin, että koska kyse on oikeusperustasta, kyseinen alakohta olisi siirrettävä perustuslain II osaan muiden oikeusperustojen yhteyteen.

Valmistelukuntaa pyydetään kiinnittämään huomiota siihen, että EY-sopimuksen 299 artiklaa ei sovelleta SEU:hun. Sen vuoksi tässä määräyksessä olevan ilmauksen 'sopimus' korvaaminen ilmauksella 'perustuslaista tehty sopimus' nostaa esiin kysymyksen perustuslaista tehdyn sopimuksen soveltamisalasta.

Tätä määräystä on mukautettava liittymissopimusten tultua voimaan.

D artikla: Alueelliset liitot

Perustuslaista tehty sopimus ei ole esteenä Belgian ja Luxemburgin eikä Belgian, Luxemburgin ja Alankomaiden välisen alueellisen liiton olemassaololle ja toteuttamiselle siltä osin kuin näiden alueellisten liittojen tavoitteita ei saavuteta perustuslaista tehtyä sopimusta soveltamalla.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan EY-sopimuksen 306 artikla. Mahdollisissa myöhemmissä keskusteluissaan tiiviimmästä yhteistyöstä valmistelukunta voisi tarkastella tämän artiklan merkitystä ja/tai sen yhteensopivuutta tiiviimpää yhteistyötä koskevien määräysten kanssa. Suositellaan kuitenkin, että artiklan teksti säilytettäisiin toistaiseksi nykyisessä muodossaan.

E artikla: Pöytäkirjat

Tähän sopimukseen liitetyt pöytäkirjat ovat tämän sopimuksen erottamaton osa.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan määräys, joka on jo SEU:ssa ja EY-sopimuksessa. Nykyiset pöytäkirjat – sekä SEU:hun tai EY-sopimukseen liitetyt että kumpaankin sopimukseen liitetyt pöytäkirjat – olisi edelleen liitettävä uuteen perustuslaista tehtyyn sopimukseen.

Valmistelukunta voisi kiinnittää hallitustenvälisen konferenssin huomiota siihen, että olisi tarkasteltava, mitä näille pöytäkirjoille tehdään.

F artikla: Perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistusmenettely

1. Jäsenvaltion hallitus tai komissio voi tehdä neuvostolle ehdotuksia perustuslaista tehdyn sopimuksen tarkistamiseksi. Nämä ehdotukset annetaan tiedoksi kansallisille parlamenteille.
Jos neuvosto Euroopan parlamenttia ja tarvittaessa komissiota kuultuaan antaa jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssin järjestämisestä myönteisen lausunnon, neuvoston puheenjohtaja kutsuu konferenssin koolle hyväksymään yhteisellä sopimuksella perustuslaista tehtyyn sopimukseen tehtävät muutokset. Myös Euroopan keskuspankkia kuullaan, jos kyse on toimielimiä koskevista muutoksista raha-asiain alalla. Muutokset tulevat voimaan, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti.

Huomiot:

1. *Tässä artiklassa toistetaan SEU:n 48 artikla. Voidaan harkita kansallisia parlamenteja koskevan työryhmän ehdotuksen mukaisesti, että lisättäisiin seuraava toinen kohta:*

"Jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssia voi valmistella valmistelukunta, jonka kutsuu koolle Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja ja joka muodostuu kansallisten kansanedustuslaitosten, jäsenvaltioiden valtion- ja hallitusten päämiesten ja Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission edustajista. Työnsä päätteeksi valmistelukunta hyväksyy yhteisymmärryksessä jäsenvaltioiden hallitusten edustajien konferenssille annettavan suosituksen."

2. *Valmistelukuntaa pyydetään myös kiinnittämään huomiota seuraaviin seikkoihin:*
- *Jos valmistelukunta haluaa tarkastella muuta menettelyä kuin SEU:n 48 artiklan mukaista menettelyä ja nyt perustuslain laatimisessa noudatettavaa menettelyä, on kuitenkin etukäteen ratkaistava useita menettelyyn liittyviä kysymyksiä:*

Annetaanko neuvostolle mahdollisuus muuttaa perustuslakia vai pidetäänkö tämä mahdollisuus edelleen jäsenvaltioiden konferenssilla?

- a) *Kenelle annetaan oikeus tehdä aloite muuttamisesta?*
 - b) *Tapahtuuko muuttaminen yksimielisesti vain määräenemmistöllä?*
 - c) *Millä tavalla komissio ja Euroopan parlamentti osallistuvat siihen?*
 - d) *Millä tavalla kansalliset parlamentit osallistuvat siihen?*
 - e) *Mikä asema annetaan kongressille, jos sellainen perustetaan?*
- *Jos valmistelukunta valitsee muun kuin SEU:n 48 artiklan mukaisen menettelyn, se voisi tarkastella mahdollisuutta käyttää menettelyä, jonka mukaan pelkästään hallitustenvälinen konferenssi päättäisi, jos on kyse vähäisistä muutoksista. Se voisi myös tarkastella, voisiko joitakin määräyksiä muuttaa neuvosto tai Eurooppa-neuvosto yksimielisesti tai määräenemmistöllä, kuten jo nyt tehdään joissain tapauksissa (esimerkiksi EY-sopimuksen 213 artikla komission jäsenten lukumäärästä).*
- *Tämä määräys nostaa esiin kysymyksen siitä, miten olisi meneteltävä, jos jokin jäsenvaltio ei ratifioisi sopimukseen tehtävää tarkistusta.*

G artikla: Perustuslaista tehdyn sopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja voimaantulo

1. Korkeat sopimuspuolet ratifioivat perustuslaista tehdyn sopimuksen valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Italian tasavallan hallituksen huostaan.
2. Perustuslaista tehty sopimus tulee voimaan .. päivänä ...kuuta, jos kaikki ratifioimiskirjat on talletettu siihen mennessä, tai muussa tapauksessa viimeisen ratifioimiskirjan tallettamista seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä.
3. Jos kahden vuoden kuluessa perustuslaista tehdyn sopimuksen allekirjoittamisesta neljä viidesosaa jäsenvaltioista on ratifioinut perustuslaista tehdyn sopimuksen ja yhdellä tai useammalla jäsenvaltiolla on ollut vaikeuksia ratifiointissa, Eurooppa-neuvosto ottaa asian käsiteltäväkseen.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan SEU:n 52 artiklan ja EY-sopimuksen 313 artiklan sisältö. SEU:n 48 artiklassa, jossa määrätään perustamissopimuksen tarkistamismenettelystä, todetaan seuraavaa: "Muutokset tulevat voimaan, kun kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet ne valtiosääntönsä asettamien vaatimusten mukaisesti". Tämä merkitsee sitä, että perustuslaista tehty sopimus voi tulla voimaan vain, jos kaikki sen allekirjoittaneet jäsenvaltiot ratifioivat sen. Näin ollen jos vähintään yksi allekirjoittajavaltio ei ratifioisi perustuslaista tehtyä sopimusta, se ei voisi tulla voimaan ja nykyiset perussopimukset pysyisivät voimassa.

Tässä tapauksessa jäsenvaltioiden ja unionin toimielinten olisi arvioitava poliittiset seuraukset. Tähän artiklaan sisältyy määräys (3 kohta), jota ei ole nykyisissä perussopimuksissa ja jossa otetaan huomioon se mahdollisuus, että kahden vuoden määräajan kuluessa yksi tai useampi jäsenvaltio ei olisi syystä tai toisesta saattanut sisäisiä ratifiointimenettelyjään päätökseen. Tällöin Eurooppa-neuvoston olisi arvioitava tilanteen poliittiset seuraukset.

Joissakin valmistelukunnalle tehdyissä esityksissä ehdotetaan, että perustuslaista tehty sopimus tulisi voimaan (SEU:n 48 artiklan mukainen menettely ei tule kyseeseen) sen ratifioineiden valtioiden osalta, kun perustuslaista tehdyssä sopimuksessa määriteltävä vähimmäismäärä saavutetaan. (ks. PPE:n laatiman tekstin x+6 artiklan 2 kohta; komission esittämän Euroopan unionin perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa koskevan sopimusehdotuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohta; ja Spinellin ehdotuksen 47 artikla).

Vaikka tällaisesta mahdollisuudesta määrätään valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 24 artiklassa ("valtiosopimus tulee voimaan siten ja sinä päivänä kuin valtiosopimuksessa määrätään tai siten kuin neuvottelevat valtiot sopivat"), oikeudelliselta kannalta tällainen mahdollisuus aiheuttaa ongelmia aikaisempien sopimusten osalta siinä tapauksessa, että yksi tai useampi allekirjoittajavaltio ei ratifioisi perustuslaista tehtyä sopimusta. Jos yksi tai useampi allekirjoittajavaltio ei ratifioi perustuslaista tehtyä sopimusta, nousee esiin kysymys siitä, mitä nykyisille sopimuksille tapahtuu. Valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen mukaan (54 artikla) valtiosopimus voidaan kumota vain sopimuksen määräysten mukaisesti tai sen kaikkien osapuolten suostumuksella. Koska nykyisiin perussopimuksiin ei sisälly ainuttakaan niiden kumoamiseen liittyvää määräystä, ne voidaan siis kumota vain kaikkien niiden osapuolina olevien jäsenvaltioiden (nykyisin 15 jäsenvaltion ja liittymissopimusten voimaan tultua 25 jäsenvaltion) suostumuksella. Mikäli aikaisempia perussopimuksia ei kumota kaikkien unionin jäsenvaltioiden suostumuksella, ne jäisivät voimaan.

H artikla: Voimassaoloaika

Perustuslaista tehty sopimus on tehty rajoittamattomaksi ajaksi.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan SEU:n 51 artiklan ja EY-sopimuksen 312 artiklan sisältö.

I artikla: Kielet¹

Perustuslaista tehty sopimus, joka on laadittu yhtenä kappaleena englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, portugalin, ranskan, ruotsin, saksan, suomen, tanskan ja ... kielellä, ja jonka jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen, talletetaan Italian tasavallan hallituksen arkistoon, ja tämä hallitus toimittaa oikeaksi todistetun jäljennöksen siitä muiden allekirjoittajavaltioiden hallituksille.

Huomiot:

Tässä määräyksessä toistetaan SEU:n 53 artikla ja EY-sopimuksen 314 artikla. Sitä on mukautettava liittymissopimusten tultua voimaan.

¹ Tätä artiklaa on mukautettava liittymisasiakirjan mukaisesti.

LOPPUHUOMAUTUKSET

Valmistelukuntaa pyydetään kiinnittämään huomiota kolmeen seikkaan:

- 1) Jotkut nykyisin EY-sopimuksen kuudennessa osassa ("yleiset määräykset ja loppumääräykset") olevat määräykset olisi sisällytettävä perustuslaista tehdyn sopimuksen II osan erityiseen jaksoon siltä osin kuin niitä ei toisteta II osan muissa jaksoissa.*
- 2) SEU:n 46 artikla, joka kuuluu SEU:n loppumääräyksiin, olisi sijoitettava II osaan otsakkeeseen "[unionin] tuomioistuin". Sitä olisi myös muutettava perustamissopimusten sulauttamisen sekä tarvittaessa yhteisöjen tuomioistuinta käsittelevän pohdintaryhmän päätelmien huomioon ottamiseksi. Jotkut kyseisen määräyksen osat kuten e alakohta olisi pidettävä voimassa, jos nykytilanne halutaan säilyttää.*
- 3) Valmistelukunnan olisi tarkasteltava myös SEU:n 47 artiklan säilyttämistä, paikkaa ja siihen mahdollisesti tehtäviä muutoksia, kun perustuslain tarkka sisältö ulko- ja turvallisuuspolitiikan alalla on täsmentynyt.*

MERENTAKAISET MAAT JA ALUEET

joihin sovelletaan perustuslaista tehdyn sopimuksen [neljännen osan] määräyksiä

- Grönlandi,
- Uusi-Kaledonia ja siihen kuuluvat alueet,
- Ranskan Polynesia,
- Ranskan eteläiset ja antarktiset alueet,
- Wallis- ja Futunasaaret,
- Mayotte,
- Saint-Pierre ja Miquelon,
- Aruba,
- Alankomaiden Antillit:
 - Bonaire,
 - Curaçao,
 - Saba,
 - Sint Eustatius,
 - Sint Maarten,
- Anguilla,
- Caymansaaret,
- Falklandinsaaret,
- Etelä-Georgia ja Eteläiset Sandwichsaaret,
- Montserrat,
- Pitcairn,
- Saint Helena ja siihen kuuluvat alueet,
- Antarktiksens brittiläinen alue,
- Intian valtameren brittiläinen alue,
- Turks- ja Caicossaaret,
- Brittiläiset Neitsytsaaret,
- Bermuda.

=====

* C artiklassa määrätty [EY:n perustamissopimuksen liite 2].